

อิทธิพลทุนโครงสร้างและการเป็นผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย

รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร¹ จตุรวัฒน์ ธนิจฐนันท์² ชัญญาณิษฐ์ ธนิจฐนันท์³ และ สาลินี ชัยวัฒนพร⁴

^{1,3}วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

²มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

⁴ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาและนวัตกรรมชุมชน

THE INFLUENCE OF STRUCTURAL CAPITAL AND ENTREPRENEURSHIP IN TRANSFERRING THE RELATIONAL CAPITAL TOWARDS THE PERFORMANCE OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES IN NORTHERN REGION OF THAILAND

Ratthanan Pongwiritton¹, Chaturawat Thanitnan², Chanyanit Thanitnan³ and Salinee Chaiwattanaporn⁴

^{1,3}Northern College, Thailand

² Stamford International University, Thailand

⁴Information Center of Knowledge, Local Wisdom and Community Innovation, Thailand

E-mail address: tok2029@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 24 พฤษภาคม 2562

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 27 มกราคม 2564

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 28 พฤษภาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาอิทธิพลทุนโครงสร้างและการเป็นผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ราย จากผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาผลผลิตภาพการผลิต (Productivity Improvement Loan) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) จากการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากข้อมูลในการประกอบธุรกิจมีความสำคัญและต้องให้ผู้ประกอบการสมัครใจในการเข้าร่วมโครงการ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยอันดับหนึ่ง คือ ด้านผลการดำเนินการของธุรกิจ รองลงมา คือ ด้านการเป็นผู้ประกอบการ และด้านทุนเชิงความสัมพันธ์ กับด้านทุนโครงสร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน การวิเคราะห์สถิติพหุตัวแปรโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อต้องการพิสูจน์ ตรวจสอบความเหมาะสมและถูกต้องขององค์ประกอบของ ทุนเชิงความสัมพันธ์ ทุนโครงสร้าง การเป็นผู้ประกอบการและผลการดำเนินของธุรกิจ โดย

ผลการวิจัยพบว่า ความกลมกลืนของแบบจำลองในภาพรวม (Overall Model Fit Measure) ได้สัดส่วนค่าสถิติไคสแควร์/ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (CMIN/DF) มีค่าเท่ากับ 0.00 คือผ่านเกณฑ์ (<3) ส่วนดัชนีกลุ่มที่มีค่า GFI เท่ากับ 1.00 และค่า NFI เท่ากับ 1.00 ผ่านเกณฑ์ความกลมกลืนของแบบจำลอง สามารถสรุปแบบจำลองอิทธิพลทุนโครงสร้าง (SC) และการเป็นผู้ประกอบการ (EN) ในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ (RC) ต่อผลประกอบการ (PM) ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย นอกจากนี้ผลการวิจัยแสดงว่าโครงสร้างและการเป็นผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์นั้นมีความสำคัญต่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพราะส่งผลในเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งจะทำให้เกิดธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีผลการดำเนินงานที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

คำสำคัญ: ทุนโครงสร้าง การเป็นผู้ประกอบการ ทุนเชิงความสัมพันธ์

Abstract

This research aimed to study the influence of structural capital and entrepreneurship on the relational capital transfer to the performance of Small and Medium Enterprises in Northern Thailand. Total population and samples were 400 entrepreneurs who participated in the project of the Productivity Improvement Loan of the Small and Medium Enterprise Development Bank of Thailand from random sampling by using purposive sampling method. As the information in the business is important, then it requires the entrepreneurs to voluntarily participate in the project by using a questionnaire as a tool to collect data, data analysis with the descriptive statistics, and multivariate statistical analysis by using the confirmatory factor analysis (CFA) in order to prove and check the suitability and accuracy of the components of relational capital, structural capital, entrepreneurship, and the business performance. The results showed that Small and Medium Enterprises in Northern Thailand in overall was at a high level. When considered each aspect, it found out that all aspects were at a high level, which the highest one was the business performance aspect, followed by the entrepreneurship aspect then the relational capital aspect and structural capital aspect that shared the same mean respectively. In addition, the results also showed the overall model fit measure that had the proportion of the chi-square value/ number of degrees of freedom (CMIN/DF) was equal to 0.00, which passed the criteria (<3). For the group index that had the value of GFI as 1.00 and the value of NFI as 1.00, also passed the overall model fit measure. It can be summarized the model of structural capital (SC) and the entrepreneurship (EN) in the relational capital (RC) on the performance (PM) of Small and Medium Enterprises in

Thailand. Moreover, the research results showed that the structural capital and entrepreneurship on the relational capital transfer is important to Small and Medium Enterprises because it had a positive influence on the performance of Small and Medium Enterprises, which will cause Small and Medium Enterprises to have more performance results in the future.

Keywords: Structural Capital, Entrepreneurship, Relational Capital

บทนำ

ในปัจจุบันรัฐบาลได้กำหนดให้การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ในการพัฒนาประเทศไทยสู่ Thailand 4.0 ซึ่งเป็นวาระแห่งชาติที่ทุกภาคส่วนจะต้องตระหนักถึงความสำคัญ เพราะในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศต้องอาศัยความร่วมมือทุกภาคส่วน รวมทั้งต้องสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคและโลกให้มากขึ้น ซึ่งภาคเอกชนหรือธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นผู้มีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (The Office of SMEs Promotion, 2017) โดยการจะสร้างให้เกิดผลิตภาพแก่องค์กรที่เป็นการจัดการผลการดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้าและปัจจัยนำออกให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและบรรลุซึ่งเป้าหมายที่องค์กรวางไว้นั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยที่เป็นทุนเชิงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากภายในองค์กร รวมทั้งความรู้ที่เกิดขึ้นในตัวผู้ประกอบการและพนักงานขององค์กร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ภายในองค์กรเหล่านี้ที่จะเป็นปัจจัยนำไปสู่ความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดได้อย่างยั่งยืน (Wang, 2012: 192; Mehdivand et al., 2012: 159) ตลอดจนต้องอาศัยปัจจัยทุนโครงสร้างที่เป็นเครื่องมือพื้นฐานสำหรับการสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดเป็นการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์และกระบวนการที่เป็นกลไกขององค์กร (Ngah & Lbrahim, 2009: 4) โดยผ่านโครงสร้างของผู้ประกอบการที่มีคุณลักษณะมุ่งเน้นกระบวนการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่แตกต่างด้วยคุณค่าหรือสิ่งที่เกิดจากความสามารถด้วยการอุทิศเวลา ความมานะ เงินทุน จิตวิทยา ความรู้และความกล้าเผชิญกับความเสี่ยงที่เป็นการกระทำ ความรู้สึกรับผิดชอบของผู้ประกอบการ (Boonyoo et al., 2016: 84) เพื่อสร้างคุณค่าให้กับองค์กรและผลักดันให้เกิดเป็นผลิตภาพที่บรรลุซึ่งเป้าหมายแก่องค์กรต่อไป

ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยเป็นแหล่งเศรษฐกิจภูมิภาคจึงเป็นส่วนสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศผู้ประกอบการธุรกิจขนาดใหญ่เป็น SMEs ที่เป็นตัวช่วยขับเคลื่อนกลไกทางเศรษฐกิจ โดยเป็นธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมธุรกิจค้าส่งค้าปลีกและธุรกิจบริการตามศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งเป็นฐานการผลิตด้านเกษตร และเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่สำคัญในหลายจังหวัด ทำให้เอื้อต่อธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง และจากภูมิศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน มีจุดผ่านแดนที่สำคัญทั้งด้านชายแดนกับประเทศพม่า และ สปป.ลาว เชื่อมโยงอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงด้วย ดังนั้นจึงมี

ธุรกิจค้าขายแต่น้อยในพื้นที่จังหวัดที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่อุปสรรคที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้ประกอบการในเขตภาคเหนือ นั้น คือ การบริหารจัดการองค์กรของนโยบายผู้ประกอบการที่ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในการพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิต เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ SMEs สามารถพัฒนาสินค้าได้ตามมาตรฐานและความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป การได้รับการสนับสนุนหรือส่งเสริมด้านการตลาด (The Office of SMEs Promotion, 2017) ซึ่งจุดแข็งของธุรกิจ SMEs ในภาคเหนือ นั้นสามารถพัฒนาธุรกิจของทุนโครงสร้างและการเป็นผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์สู่ผลิตภาพอย่างต่อเนื่อง โดยการประยุกต์ใช้ทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรธุรกิจที่จะช่วยให้องค์กรมีการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้นจากบริบทข้างต้นคณะผู้วิจัยได้มีความสนใจถึงอิทธิพลทุนโครงสร้างและการเป็นผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทยที่ยังไม่มีการศึกษาวิจัย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้นำหลักการพื้นฐานและแนวคิดจากงานวิจัยหลายเรื่องมาสร้างเป็นกรอบแนวความคิด พร้อมทั้งศึกษาทุนโครงสร้าง การเป็นผู้ประกอบการ ทุนเชิงความสัมพันธ์ ผลการดำเนินงานและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย เพื่อให้องค์กรและผู้บริหารทราบตระหนักว่าเพราะเหตุใด หรือมีปัจจัยใดบ้างหรือไม่ ที่จะเป็นปัจจัยนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับเปลี่ยนนโยบายสู่การสร้างผลการดำเนินงานที่ดีให้แก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ที่จะสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนและเพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและความอยู่รอดภายใต้การแข่งขันในปัจจุบันสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอิทธิพลทุนโครงสร้างและการเป็นผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาตามแนวคิดของทฤษฎีฐานทุนโครงสร้าง การเป็นผู้ประกอบการ ทุนเชิงความสัมพันธ์ ผลการดำเนินงานและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเป็นผลการดำเนินงานที่สูงขึ้นแก่องค์กร โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างทุนทางปัญญาที่เกิดจากการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทุกกิจกรรมที่สัมพันธ์กันกับโครงสร้างพื้นฐานภายในและภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบ ตลอดจนผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งเป็นทรัพยากรหนึ่งที่จะสามารถขับเคลื่อนและนำความรู้ที่เกิดขึ้นมาสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นผลิตภาพที่มีคุณค่าต่อการลอกเลียนแบบหรือหาสิ่งใดมาทดแทนได้อย่างต่อเนื่องสืบไป (Tahooneh & Shatebi, 2012: 5626) โดยการพัฒนากรอบแนวคิดคณะผู้วิจัยได้ทำการกำหนดกรอบแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกัน โดยสามารถสรุปตัวแปรที่จะใช้ในศึกษาอิทธิพลทุนโครงสร้างและการ

เป็นผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยได้ดังนี้

1. ทุนเชิงความสัมพันธ์ (Relations Capital) เป็นความสัมพันธ์โดยรวมขององค์กรที่มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ลูกค้า ผู้จัดหาวัตถุดิบ ชุมชนและรัฐบาล เป็นต้น เพื่อนำไปสู่ความรู้ที่เป็นประโยชน์ขององค์กร โดยทั่วไปทุนเชิงความสัมพันธ์จะประกอบด้วย (1) ทุนทางธุรกิจ (Business Capital) ที่เป็นคุณค่าความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรธุรกิจกับผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มหลัก ซึ่งเกี่ยวข้องความสัมพันธ์กับองค์กรในกระบวนการทางธุรกิจ และ (2) ทุนทางสังคม (Social Capital) ซึ่งเป็นคุณค่าความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรธุรกิจกับผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มรอง ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมขององค์กรธุรกิจ แต่ไม่ได้อยู่ในกระบวนการทางธุรกิจ องค์กรธุรกิจจะประสบความสำเร็จและสามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ในอนาคตที่สามารถเพิ่มผลผลิตภาพขององค์กรให้มีประสิทธิภาพได้นั้น (Sofian, Tayles & Pike, 2004: 6) กล่าวว่า ทุนเชิงความสัมพันธ์จะมีอิทธิพลต่อทุนโครงสร้าง โดยองค์กรต้องมุ่งเน้นไปที่การสร้างให้เกิดทุนเชิงความสัมพันธ์ระหว่างกันเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการลงทุน และอาศัยปัจจัยหนึ่งที่เป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้ประกอบการการบูรณาการให้เกิดเป็นผลลัพธ์การดำเนินงานขององค์กรที่สูงขึ้นได้อย่างเหมาะสม (Mehdivand et al., 2012) ดังนั้นจากการศึกษาวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทุนเชิงความสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงนำมาตั้งเป็นสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 (H1) ทุนเชิงความสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อทุนโครงสร้าง

สมมติฐานที่ 2 (H2) ทุนเชิงความสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการ

สมมติฐานที่ 3 (H3) ทุนเชิงความสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ

2. ทุนโครงสร้าง (Structural Capital) ถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานขององค์ความรู้ที่มุ่งเน้นการคิดสร้างสรรค์ความร่วมมือในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในขององค์กร อาทิ วัสดุภัณฑ์ กลยุทธ์ การบริหาร วัฒนธรรมองค์กร เป็นต้น ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่องค์กร ทุนโครงสร้างจะดีหรือไม่นั้นต้องอาศัยพื้นฐานการจัดการอย่างเหมาะสม มีเครื่องมือที่มีคุณภาพที่จะสะท้อนให้เห็นถึงโครงสร้างต่าง ๆ ภายในองค์กร มีการเชื่อมโยงในเชิงบวกระหว่างองค์กรกับการสร้างคุณค่า โดยเฉพาะการจะเกิดทุนโครงสร้างที่มีประสิทธิภาพได้ ต้องอาศัยตัวกลางที่สำคัญที่ผู้ประกอบการในการสร้างสรรค์ และบูรณาการใช้ความสามารถที่เป็นทรัพยากรต่าง ๆ ภายในองค์กรมาใช้ให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพของมูลค่าทางการตลาด ซึ่งได้สนับสนุนว่า การจะจัดการองค์กรทุนโครงสร้างให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยผู้ประกอบการเป็นผู้ขับเคลื่อนให้เกิดเป็นความได้เปรียบทางการแข่งขัน เช่นเดียวกันก็ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยทุนโครงสร้างว่ามีอิทธิพลอย่างน้อยสำคัญต่อผลผลิตภาพขององค์กร เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการผลิตและการสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์และเกิดความมั่นคงแก่องค์กรเช่นกัน (Talebi & Bahamir, 2012: 40) ดังนั้นจากการศึกษาวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทุนโครงสร้าง ผู้วิจัยจึงนำมาตั้งเป็นสมมติฐานได้ดังนี้

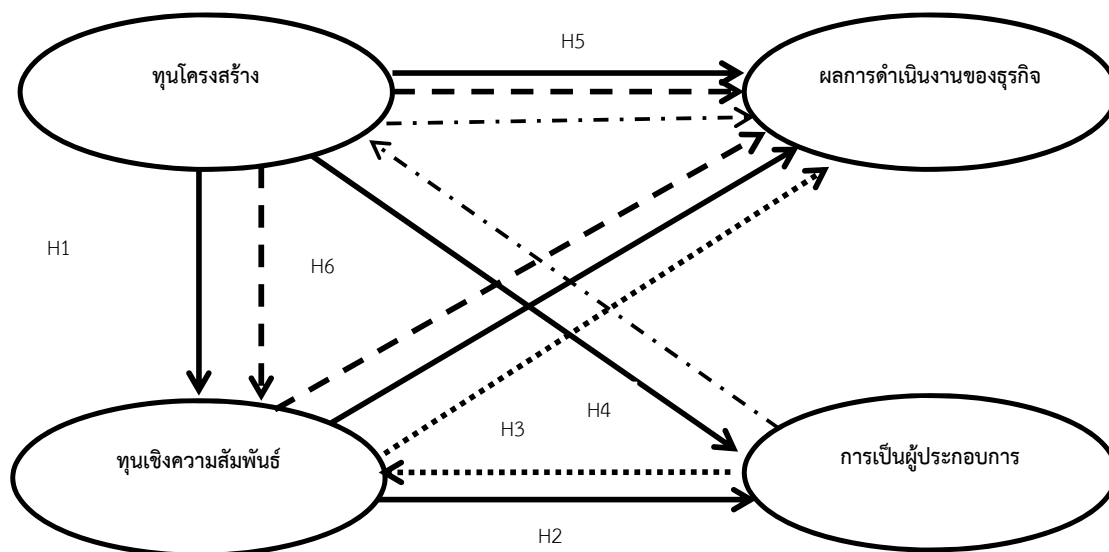
สมมติฐานที่ 4 (H4) ทุนโครงสร้างมีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการ

สมมติฐานที่ 5 (H5) ทุนโครงสร้างมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานประกอบการของธุรกิจ

สมมติฐานที่ 6 (H6) ทวนโครงสร้างเป็นปัจจัยคั่นกลางระหว่างทุนเชิงสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานประกอบการ

3. การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) ถือเป็นกลไกและตัวกลางหลักที่สำคัญต่อบทบาทของการสร้างและพัฒนานวัตกรรมที่เป็นกระบวนการและพฤติกรรมในการกระทำให้เกิดความแตกต่างอย่างสม่ำเสมอ มองหาโอกาสใหม่เข้าสู่ตลาด โดยผู้ประกอบการจะเปรียบเสมือนนวัตกรรม (Innovator) ที่จะผสมผสานการเป็นผู้ประกอบการและความรู้เพื่อใช้ทรัพยากรทางความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เชื่อมโยงให้เกิดเป็นโอกาสทางธุรกิจที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ตลอดจนสามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ยั่งยืนและทำให้เศรษฐกิจเติบโตได้ในระยะยาวต่อไป (Gurbuz & Aykol, 2009: 323) โดยผู้ประกอบการหลายองค์กรต่างสร้างและพัฒนาให้องค์กรของตนเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน การสร้างจุดเด่นและคุณค่าของธุรกิจที่ผู้ประกอบการสร้างขึ้นผ่านเครือข่ายในการดำเนินธุรกิจที่เชื่อมโยง การทำงานอันจะนำไปสู่การบริหารจัดการให้เกิดความคล่องตัวและส่งผลให้องค์กรธุรกิจเกิดผลผลิตภาพการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ โดยทุนเชิงความสัมพันธ์และทุนโครงสร้างมีผลต่อผลผลิตภาพขององค์กร โดยมีการเป็นผู้ประกอบการที่ถือเป็นปัจจัยสำคัญเข้ามาสร้างให้ผลผลิตภาพขององค์กรดีขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของการสร้างนวัตกรรมและแหล่งข้อมูลที่มีคุณภาพที่จะสามารถช่วยให้องค์กรเพิ่มคุณค่าในการปรับปรุงความรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ (Abdullah & Mahmood, 2012: 1719)

4. ผลการดำเนินงานขององค์กร (Performance of the Organization) ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) ผลการดำเนินงานด้านการเงิน หมายถึง ความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น รายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้น ต้นทุนการดำเนินงานลดลง ผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่มขึ้น 2) ผลการดำเนินงานด้านลูกค้า หมายถึง ความพึงพอใจของลูกค้าเพิ่มขึ้น ลูกค้ารายเดิมกลับมาใช้บริการซ้ำเพิ่มขึ้น ความสามารถในการรักษาลูกค้าเก่าเพิ่มขึ้น การเพิ่มขึ้นของลูกค้าใหม่ 3) ผลการดำเนินงานด้านกระบวนการภายใน หมายถึง การติดต่อสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลลูกค้าระหว่างแผนกงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การตอบสนองที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าถูกต้องเพิ่มขึ้น การบริการมีความรวดเร็วขึ้น 4) ผลการดำเนินงานด้านการเรียนรู้และการเจริญเติบโต หมายถึง การที่พนักงานมุ่งมั่น กระตือรือร้นในการให้บริการ มีทักษะและความสามารถในการให้บริการเพิ่มขึ้น ขวัญและกำลังใจของพนักงานเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสามารถสรุปได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ได้แก่ ผู้ที่อำนาจในการตัดสินใจในการบริหารจัดการธุรกิจ ระดับหัวหน้างานจนถึงระดับผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับองค์กรธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยทั่วไป โดยแยกเป็นประเด็นดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2559 ทั้งหมด 17 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง แม่ฮ่องสอน ลำพูน ตาก กำแพงเพชร สุโขทัย อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี พิษณุโลก เพชรบูรณ์ พิจิตร จำนวนทั้งหมด 325,482 ราย (The Office of SMEs Promotion, 2017) จากโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาผลิตภาพการผลิต (Productivity Improvement Loan) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มีความเหมาะสมกับการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือทางเทคนิคสถิติ AMOS (Analysis of Moment Structure) ตามแนวคิดของ Arbuckle, J. L., (2014) ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า 20 ตัวอย่างต่อตัวแปรในการวิจัยหนึ่งตัวแปร ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีตัวแปรสังเกตได้ในแบบจำลองจำนวน 10 ตัวแปร ขนาดตัวอย่างที่มีความเหมาะสมและเพียงพอจึงควรมีไม่น้อยกว่า $20 \times 10 = 200$ ราย ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 400 ราย เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งทำการคัดเลือกโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากข้อมูลในการประกอบธุรกิจมีความสำคัญและต้องให้ผู้ประกอบการสมัครใจในการเข้าร่วมโครงการดังกล่าว

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และส่วนที่ 2-5 เป็นแบบสอบถามในการประเมินทุนเชิงความสัมพันธ์ ทุนโครงสร้าง การเป็นผู้ประกอบการและผลการดำเนินของธุรกิจ โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตั้งแต่ระดับคะแนน 5 หมายถึงระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด จนถึง ระดับคะแนน 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุดตามแบบของ Likert' Scale (Likert, Rensis, 1967)

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยวิธีดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์จากผู้เชี่ยวชาญ และทำการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริง ($n = 30$) และตัวแปรแฝงทุกตัวมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ 0.892 โดยมีค่ามากกว่า 0.50 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อทุกข้อคำถาม (Corrected Item-Total Correlation) มีค่ามากกว่า 0.30

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์สถิติพหุตัวแปรโดยการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบเชิงยืนยันยืนยันความกลมกลืนของแบบจำลองในภาพรวม (Overall Model Fit Measure) ได้สัดส่วนค่าสถิติไคสแควร์/ค่าขั้นแห่งความเป็นอิสระ (CMIN/DF) โดยการใช้โปรแกรม AMOS (Analysis of Moment Structures) เป็นโปรแกรมเสริม ที่ทำให้สร้างแบบจำลองของสมการโครงสร้างและโครงสร้างความแปรปรวนร่วม (Arbuckle, J. L., 2014) เพื่อต้องการพิสูจน์ความเหมาะสมและตรวจสอบถูกต้ององค์ประกอบของอิทธิพลทุนโครงสร้างและการเป็นผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ครั้งนี้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 236 คน (ร้อยละ 59.0) อายุ 25-30 ปี จำนวน 160 คน (ร้อยละ 40.00) ระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 170 คน (ร้อยละ 42.50) ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 211 ราย (ร้อยละ 52.80) ประเภทธุรกิจการผลิต จำนวน 264 ราย (ร้อยละ 66.00)

ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลการวิเคราะห์ความเห็นของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.437) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยอันดับหนึ่ง คือ ด้านผลการดำเนินการของธุรกิจ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.443) รองลงมา คือ ด้านการเป็นผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.424) และด้านทุนเชิงความสัมพันธ์กับด้านทุนโครงสร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.480) ตามลำดับ

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ด้านทุนเชิงความสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.480) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อย พบว่า อยู่ในระดับมากในทุกข้อย่อย โดยอันดับหนึ่ง คือ องค์การมีการระดมความคิดร่วมกันระหว่างสมาชิกในองค์กรเพื่อให้เกิดเป็น

วิธีการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่ ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.649) รองลงมา องค์กรมีการประชุมร่วมกันเพื่อพัฒนาเทคนิคการบริหารรูปแบบใหม่ และองค์กรนำข้อเสนอแนะของสมาชิกในองค์กรกับบุคคลภายนอกมาพัฒนาโครงสร้างการบริหารองค์กรใหม่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเดียวกัน ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 0.422) และอันดับสุดท้าย คือ องค์กรมีการจัดสัมมนาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างสมาชิกในองค์กร และองค์กรนำข้อเสนอแนะของสมาชิกในองค์กรกับบุคคลภายนอกมาพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานใหม่ ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.786)

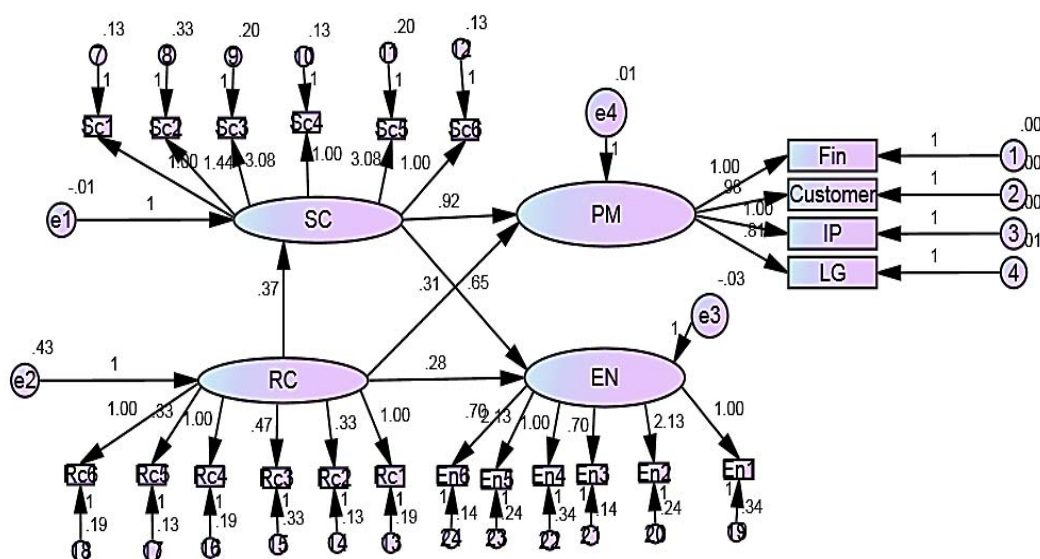
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ด้านทุนโครงสร้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.402) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อย พบว่า อยู่ในระดับมากในทุกข้อย่อย โดยอันดับหนึ่ง คือ องค์กรมีโครงสร้างการบริหารที่มุ่งส่งเสริมให้พนักงาน แบ่งปันความรู้ทั่วทั้งองค์กร ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.649) รองลงมา องค์กรส่งเสริมการสร้างบรรยากาศให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ตลอดเวลา และ องค์กรมีโครงสร้างการบริหารที่ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เกิดเป็นนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์แก่องค์กรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเดียวกัน ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 0.422) และอันดับสุดท้าย คือ องค์กรมีกระบวนการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ และ องค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับโครงสร้างองค์กรบริหารองค์กรอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.786)

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ด้านการเป็นผู้ประกอบการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.424) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อย พบว่า อยู่ในระดับมากในทุกข้อย่อย โดยอันดับหนึ่ง คือ มีการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์กับตลาดอย่างต่อเนื่อง และสามารถแสวงหาแนวทางที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.649) รองลงมา สามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ แม้ว่าจะไม่แน่ใจในผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น และสามารถปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของลูกค้าและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 0.422) และอันดับสุดท้าย มีการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มกับตลาดอย่างต่อเนื่อง และสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าถึงความต้องการลูกค้าและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.786)

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ด้านความสำเร็จในการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.443) โดยด้านการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ธุรกิจสามารถลดต้นทุนในการผลิต ต้นทุนในการดำเนินงานหรือค่าใช้จ่ายหลักของกิจการให้ลดลงจากงวดก่อน ๆ ที่ผ่านมา ($\bar{x} = 3.39$, S.D. = 0.452) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ธุรกิจมีการใช้สินทรัพย์และการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในการลงทุน ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 0.268) ธุรกิจมีการเพิ่มขึ้นของรายได้จากลูกค้ารายใหม่จากตลาดใหม่ หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่ออกสู่ตลาด ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 0.762) และธุรกิจมีพนักงานสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าในการสร้างรายได้หรือกำไรให้กับธุรกิจ ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = 0.862)

ผลจากการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (SEM) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปของอิทธิพลทุนโครงสร้าง (SC) และการเป็นผู้ประกอบการ (EN) ในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ (RC) ต่อผลประโยชน์ (PM) ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ความกลมกลืนของแบบจำลองในภาพรวม (Overall Model Fit Measure) ได้สัดส่วนค่าสถิติไคสแควร์/ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (CMIN/DF) มีค่าเท่ากับ 0.00 คือผ่านเกณฑ์ (<3) ส่วนดัชนีกลุ่มที่มีค่า GFI เท่ากับ 1.00 และค่า NFI เท่ากับ 1.00 ผ่านเกณฑ์ความกลมกลืนของแบบจำลอง สามารถสรุปแบบจำลองอิทธิพลทุนโครงสร้าง (SC) และการเป็นผู้ประกอบการ (EN) ในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ (RC) ต่อผลประโยชน์ (PM) ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 เส้นความสัมพันธ์ของสมการโครงสร้าง

จากภาพที่ 2 จะเห็นได้ว่า แบบจำลองอิทธิพลทุนโครงสร้าง (SC) และการเป็นผู้ประกอบการ (EN) ในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ (RC) ต่อผลประโยชน์ (PM) ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ดังรูปข้างต้นสามารถนำมาสรุปสมมติฐานต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 (H1) ทุนเชิงความสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อทุนโครงสร้าง โดยยอมรับสมมติฐานด้วยน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ 0.37

สมมติฐานที่ 2 (H2) ทุนเชิงความสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการ โดยยอมรับสมมติฐานด้วยน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ 0.28

สมมติฐานที่ 3 (H3) ทุนเชิงความสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ โดยยอมรับสมมติฐานด้วยน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ 0.31

สมมติฐานที่ 4 (H4) ทุนโครงสร้างมีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการ โดยยอมรับสมมติฐานด้วยน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ 0.65

สมมติฐานที่ 5 (H5) ทุนโครงสร้างมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ โดยยอมรับสมมติฐานด้วยน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ 0.92

สมมติฐานที่ 6 (H6) ทุนโครงสร้างเป็นปัจจัยคั่นกลางระหว่างทุนเชิงสัมพันธ์กับผลประกอบการของธุรกิจ โดยยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการอภิปรายผลออกเป็นแต่ละปัจจัยดังนี้

1. ปัจจัยทุนความสัมพันธ์ จากผลการวิจัยพบว่า ทุนเชิงความสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อทุนโครงสร้างและการเป็นผู้ประกอบการ โดยสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ (Sofian, Tayles & Pike, 2004: 6) ที่กล่าวไว้ว่า ทุนเชิงความสัมพันธ์จะมีอิทธิพลต่อทุนโครงสร้าง โดยองค์กรต้องมุ่งเน้นไปที่การสร้างให้เกิดทุนเชิงความสัมพันธ์ระหว่างกันเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการลงทุนและอาศัยปัจจัยหนึ่งที่เป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้ประกอบการบูรณาการให้เกิดผลลัพธ์การดำเนินงานขององค์กรที่สูงขึ้นได้อย่างเหมาะสมกับองค์กรธุรกิจ (Mehdivand et al., 2012: 150; Rafiei, Feyzi & Azimi, 2011: 504)

2. ปัจจัยทุนโครงสร้าง จากผลการวิจัยพบว่า ทุนโครงสร้างมีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการและผลผลิตภาพขององค์กร และทุนโครงสร้างก็เป็นปัจจัยคั่นกลางระหว่างทุนเชิงความสัมพันธ์กับผลผลิตภาพขององค์กร โดยสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ (Mehdivand et al., 2012: 150) กล่าวไว้ว่า การจัดองค์กรทุนโครงสร้างให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยผู้ประกอบการเป็นผู้ขับเคลื่อนให้เกิดเป็นความได้เปรียบทางการแข่งขัน ปัจจัยทุนโครงสร้างว่ามีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อผลผลิตภาพขององค์กร (Rafiei, Feyzi & Azimi, 2011: 505) เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการผลิตและการสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์และเกิดความมั่นคงแก่องค์กรเช่นกัน (Talebi & Bahamir, 2012: 40)

3. ปัจจัยการเป็นผู้ประกอบการ จากผลการวิจัยพบว่า การเป็นผู้ประกอบการเป็นปัจจัยคั่นกลางระหว่างทุนเชิงความสัมพันธ์กับผลผลิตภาพขององค์กร และการเป็นผู้ประกอบการก็เป็นปัจจัยคั่นกลางระหว่างระหว่างทุนโครงสร้างกับผลผลิตภาพขององค์กร โดยสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ (Mehdivand et al., 2012: 151) ที่กล่าวไว้ว่า ทุนเชิงความสัมพันธ์และทุนโครงสร้างมีผลต่อผลผลิตภาพขององค์กร โดยผู้ประกอบการถือเป็นปัจจัยที่สำคัญเข้ามาสร้างให้ผลผลิตภาพดีขึ้น และปัจจัยสำคัญที่สุดของการสร้างนวัตกรรมและแหล่งข้อมูลที่มีคุณภาพที่จะสามารถช่วยให้องค์กรเพิ่มคุณค่าในการปรับปรุงความรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้เช่นกัน (Behram & Ozdemirci, 2014: 265; Pratono & Mahmood, 2014: 286) โดยทุนโครงสร้างเป็นบริบทของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ที่เอื้ออำนวยให้เกิดผลผลิตภาพขององค์กรที่แตกต่างกัน และอาจมีการปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจึงทำให้การเป็นผู้ประกอบการไม่มีอิทธิพลต่อผลผลิตภาพขององค์กรเช่นกัน

4. ทุนเชิงความสัมพันธ์มีอิทธิพล ทุนโครงสร้างมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (Ratthanon Pongwiritthorn, Chanchai Bunchapattanasakda, eld, 2017) พบว่า

การพัฒนาแบบจำลองของลักษณะองค์กรที่เป็นเลิศที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทยการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์นั้นผ่านและอยู่ในระดับดี (χ^2 -test) ความน่าจะเป็น (p-value) เท่ากับ 0.014, (χ^2 /df) เท่ากับ 1.34, CFI เท่ากับ 0.97, GFI เท่ากับ 0.96, AGFI เท่ากับ 0.98, RMSEA เท่ากับ 0.02, SRMR เท่ากับ 0.01 และ 0.05 นอกจากนี้ผลการวิจัยแสดงว่า ลักษณะองค์กรที่เป็นเลิศนั้นมีความสำคัญต่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพราะส่งผลในเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยประกอบด้วย 6 ปัจจัย ซึ่งจะทำให้เกิดองค์กรแห่งความเป็นเลิศที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ดังนั้นแบบจำลองอิทธิพลทุนโครงสร้าง (SC) และการเป็นผู้ประกอบการ (EN) ในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ (RC) ต่อผลประกอบการ (PM) ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย มีค่า GFI เท่ากับ 1.00 และค่า NFI เท่ากับ 1.00 ผ่านเกณฑ์ความกลมกลืนของแบบจำลอง สำหรับค่าดัชนีที่จะต้องน้อยกว่า 0.05 ได้แก่ RMR= 0.00 ก็ผ่านเกณฑ์ความกลมกลืนของแบบจำลองเช่นเดียวกัน จึงสามารถสรุปแบบจำลองอิทธิพลทุนโครงสร้าง (SC) และการเป็นผู้ประกอบการ (EN) ในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ (RC) ต่อผลประกอบการ (PM) ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thanyanan Boonyoo, (2018) พบว่า ทุนเชิงความสัมพันธ์ ทุนโครงสร้าง การเป็นผู้ประกอบการ และผลิตภาพขององค์กรมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก และทุนโครงสร้างและการเป็นผู้ประกอบการเป็นปัจจัยคั่นกลางที่เชื่อมโยงทุนเชิงความสัมพันธ์สู่ผลิตภาพเข้าด้วยกัน แต่การเป็นผู้ประกอบการไม่เป็นปัจจัยคั่นกลางระหว่างทุนโครงการกับผลิตภาพขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

แนวทางการพัฒนาทุนโครงสร้างและการเป็นผู้ประกอบการในการถ่ายทอดทุนเชิงความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือของประเทศไทย เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต้องมุ่งเน้นดังนี้

1. ทุนเชิงความสัมพันธ์ต้องขับเคลื่อนทุนโครงสร้างพื้นฐานให้กลายเป็นองค์ความรู้ที่สามารถสร้างคุณค่า
2. ทุนโครงสร้าง ต้องมุ่งเน้นโครงสร้างพื้นฐานในการพัฒนากลยุทธ์ทางการแข่งขันให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและมุ่งเน้นผลลัพธ์ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน
3. การเป็นผู้ประกอบการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรสร้างความรู้และความเข้าใจต่อปัจจัยทุนโครงสร้าง ทุนเชิงความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานอย่างถ่องแท้ให้เกิดขึ้นกับกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ซึ่งจะทำให้เกิดธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นผู้ประกอบการไทยจำนวนมากขึ้น โดยจะส่งผลให้ประเทศไทยก้าวสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- Abdullah, A. S. & Mahmood, R. (2012). Total quality management, entrepreneurial orientation and organization performance: The role of organizational culture. *African Journal of Business Management*, 6(1), 4717-4427.
- Arbuckle, J. L. (2014). *Amos (Version 23.0) [Computer Program]*. Chicago: IBM SPSS.
- Behram, N. K. & Ozdemirci, A. (2014). The empirical link between environmental conditions, organization culture, corporate entrepreneurship and performance: The mediating role of corporate entrepreneurship. *International Journal of Business and Social Science*, 5(2), 264-276.
- Boonyoo, T., Rugruangwuddikri, N., Piriyaikul, M. & Khantanapha, N. (2016). Serial mediated effects of intellectual capital and entrepreneurship in transmitting organizational culture to performance of Bus Body Industry. *Doctor of Philosophy in Social Sciences Association Ramkhamhaeng University*, 6(1), 78-94.
- Gurbuz, G. & Aykol, S. (2009). Entrepreneurial management, entrepreneurial orientation and Turkish small firm growth. *Management Research News*, 32(4), 321-336.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale, Reading in Attitude Theory and Measurement (pp. 90-95). Fishbein, Martin, Ed. New York : Wiley & Son.
- Mehdivand, M., Zali M. R., Madhoshi, M. & Kordnaeij, A. (2012). Intellectual capital and nano-business performance: The Moderating role of entrepreneurial orientation. *European Journal of Economics, Finance and Administrative Sciences*, 52, 147-162.
- Ngah, R. & Ibrahim, A. (2009). The relationship of intellectual capital, innovation and organizational performance: A preliminary study in Malaysian SMEs. *International Journal of Management Innovation systems*, 1(1), 1-13.
- Pratono, A. H. & Mahmood, R. (2014). The moderating effect of environmental turbulence in the relationship between entrepreneurial management and firm performance. *Universal Journal of Management*, 2(7), 285-292.
- Rafiei, M., FFeyzi, T & Azimi, H (2011). Intellectual capital and its effect in economic performance: A case study in Iranian automotive industry. *Journal of American Science*, 7(6), 495-507.

- Ratthanant Pongwiritthong, Chanchai Bunchapattanasakda, et al. (2017). Model of Characteristics of Excellence Organization that Influencing the Performance of Small and Medium Enterprise in Northern Region of Thailand. *Feu Academic Review*, 11(2), 224-239.
- Sofian, S., Tayles, M. E. & Pike, R.H. (2004). *Intellectual capital: An evolutionary change in management accounting practices*. Retrieved on March 14, 2018, from <http://www.brad.ac.uk/acad//management>.
- Tahooneh, S & Shatalebi, B. (2012). The relationship between intellectual and organizational creativity among faculty members of Islamic Azad University, Khorasgan Branch in 2011-2012. *Life Science Journal*, 9(4), 5626-5632.
- Talebi, K. & Bahamir, A. (2012). Identification of intellectual capital effects on promoting organization entrepreneurship. *International Journal of Business economics & Management Reserch* 2(6), 37-48.
- Thanyanan Boonyoo. (2018). Mediated Effects of Structural Capital and Entrepreneurship in Transmitting Relational Capital to the Productivity for Thailand's Gem and Jewelry Industry. *Panyapiwat Journal*, 10(1), 41-53.
- The Office of SMEs Promotion. (2017). *The Small and Medium-sized Enterprises situation report of year 2016 and the trends of year 2017*. Bangkok: The Office of SMEs Promotion.
- Wang, G. L. (2012). A study of how the organizational culture of international tourist hotels affects organizational performance: Using intellectual capital as the mediating variable. *The Journal of Global Business Management*, 8(1), 189-201.